

Ardıç Kuşları

Ardıç kuşları, kış günlerinin başlamasıyla kuzey ülkelerinin dondurucu soğğundan kaçarak daha güneydeki ülkelere iner. Bu kuşların kışı geçirdikleri yerlerden biri de ülkemizdir. Önümüzdeki kış aylarında parklarda ve bahçelerde ardıç kuşlarını görmeye başlayacağız. Peki ülkemizde en çok görülen ardıç kuşu türlerini öğrenmeye ne dersiniz?

Ardıç kuşlarıyla ardıç ağaçları arasındaki bağlantıyı biliyor musunuz? Ardıç ağacının meyveleri ardıç kuşlarının besinleri arasındadır. Meyvelerin içinde bulunan tohumlar kuşun sindirim sisteminden geçtikten ve dışkıyla birlikte atıldıktan sonra daha kolay çimlenir. Ayrıca tohumlar kuşlar sayesinde çevreye yayılır. Bu nedenle de ardıç ağaçları çoğunlukla ardıç kuşlarının bulunduğu yerlerde yetişir.

Ardıç ağacının üzerinde
öten bir kızıl ardıç

Kışın bulduğu elmayı yiyen
bir ökse ardıcı

Ökse ardıcı

Ökse ardıcı, Türkiye’de görülen en büyük ardıç kuşu türüdür. Ülkemizde kışları daha çok sayıda bulunsa da bütün yıl görülebilir. Genellikle sürüler halinde dolaşır. Diğer ardıç türleri gibi ağaçlık ve çalılık alanları tercih eder. Dişisi ve erkeği birbirine benzer. Çoğunlukla böcek ve solucanla beslenmesine karşın kışın meyveyle beslenir. Beslendiği meyve ağaçlarına başka ardıç kuşlarının yaklaşmasına izin vermez. Adını ağaçların üzerinde yaşayan asalak bir bitki olan ökseotundan almıştır. Ökseotu meyvelerinin içinde bulunan tohumlar kuşlarla birlikte yayılır. Kuş dışkıladığında yapışkan tohumlar ağaçların dallarına yapışır ve bitki burada gelişir. Kötü havalarda ağaç tepelerine çıkarak yüksek sesle şakımaya başladığı için bazı ülkelerde fırtına habercisi olarak kabul edilir.

Ökse ardıcı ökseotu meyvesi yerken

Nasıl tanıyabilirim?

Diğer ardıç kuşu türlerine göre daha açık renklidir. Uçarken kuyruğunun dış uçlarında beyaz şeritler olduğu görülür. Göğsündeki benekler diğer ardıç kuşlarına göre daha büyük ve daha fazladır. Bu benekler, çizgi şeklinde değil, büyük yuvarlak noktalar şeklindedir. Üstten bütünüyle açık gri renkli görünür. Uçarken kanatlarının altının beyaz olduğunu fark edebilirsiniz.

Tarla ardıcı

Tarla ardıcı, kışın en sık görülen ardıç türlerinden biridir. Dişisi ve erkeği birbirine benzer. Ağaçlık ve çalılık alanları tercih eder. Kışın sürüler hâlinde görülür. Bu sürülere iyi bakın çünkü sürünün içinde arada sırada kızıl ardıç da görebilirsiniz. Tarla ardıçları çok hareketli ve gürültücüdür. Sürekli bir yerden başka bir yere giderek beslenirler. Parkta yerdeki kuru yapraklardan gelen hışırtılara dikkat edin. Etrafta bir tarla ardıcı dolaşıyor olabilir.

Nasıl tanıyabilirim?

Tarla ardıcı gri başı, kahverengi sırtı, gri kuyruk sokumu ve siyah kuyruğuyla hemen fark edilir. Göğsünde ve kanatlarının kenarlarında benekler bulunur. Başka ardıç kuşlarının arasında uçuyorsa gövdesine oranla daha uzun olan kuyruğuyla dikkat çeker.

Öter ardıç

Nasıl tanıyabilirim?

Öter ardıç en çok kızıl ardıçla karıştırılır. Her ikisini konmuş hâlde ayırt etmenin en kolay yolu, kanatlarının hemen altındaki çizgilerin kalınlığına bakmaktır. Öter ardıcın kanat altındaki çizgiler kızıl ardıcın çizgilerine göre daha kalındır ve ters V şeklindedir. Kanat altı sarı renklidir. Üstten koyu kahverengi görünür.

Öter ardıç, diğer ardıç kuşlarına göre daha narin görünümlüdür. Dişisi ve erkeği birbirine benzer. Daha çok ormanlık alanları tercih eder. Kışın park ve bahçelerde de görülür. Salyangoz yemeyi çok sever. Salyangozları taşlara sürterek kabuklarını ezer. Kışın diğer ardıç kuşları gibi meyveyle beslenir. Öter ardıçlar sürü oluşturmaz. Daha çok yalnız ya da çok küçük gruplar hâlinde görülürler. Bazen sürü oluşturan ardıç kuşları arasına katılırlar.

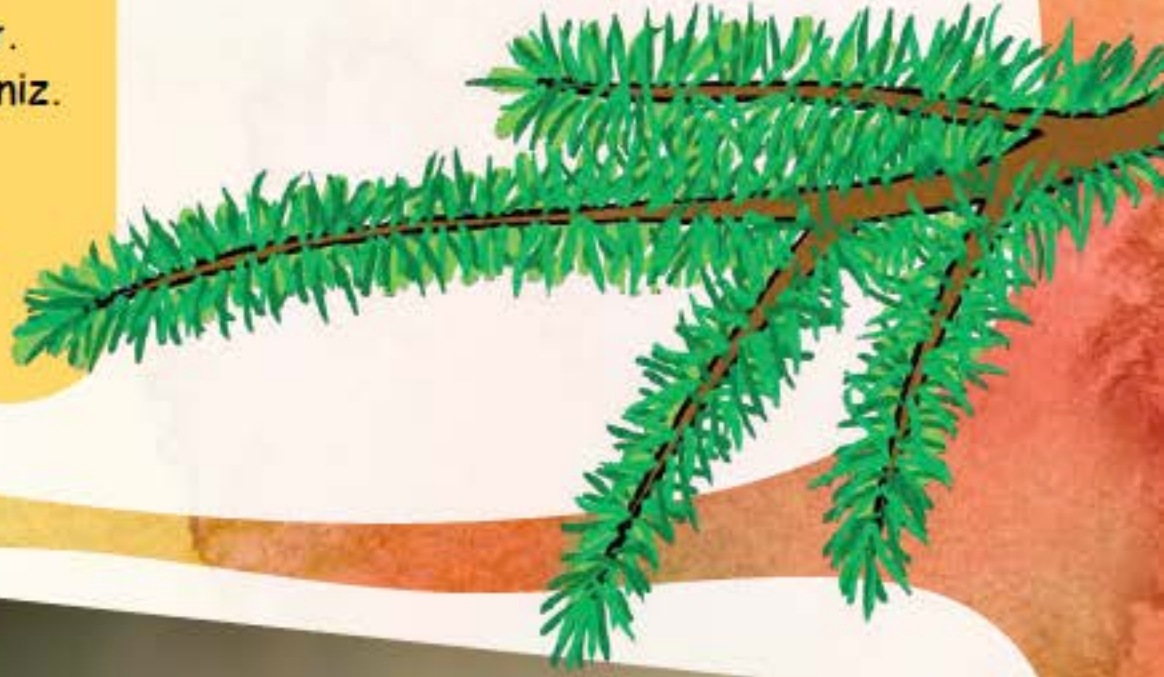
Kızıl ardıç

Görünüşü çok zariftir. Daha çok iğne yapraklı ağaçların bulunduğu ormanları, ağaçlık alanları tercih eder. Kışın büyük sürüler oluşturarak güney bölgelere gider. Tarla ardıçlarıyla karışık sürüler oluşturabilir. Kızıl ardıcın boyu öter ardıçla aynıdır. Yazın böceklerle ve solucanlarla, kışın meyveyle beslenir. Dişisi ve erkeği birbirine benzer.

Nasıl tanıyabilirim?

Kanatlarının altı pas kırmızısı rengindedir. Bu sayede uçarken kolayca tanıyabilirsiniz. Üstten görürseniz öter ardıç gibi koyu kahverengi olduğunu fark edersiniz. En belirgin özelliklerinden biri, gözünün hemen üstündeki açık renkli şerittir.

Karatavuk

Karatavuk diğer ardıçlardan farklı olarak ülkemizde yaz kış görülür. Ağaçlık ve çalılık alanlarda bulunur. En güzel ötüşe sahip ardıç kuşudur. Ötüşü melodik bir ısıklık sesine benzer. Karatavuklar daha çok tek başına ya da birbirine yakın ama ayrı ayrı dururken görülür. Ardıç kuşları arasında bulunduğu bölgeyi en iyi koruyan türdür. Bölgesine yaklaşanlara karşı "cuk cuk cuk" şeklinde sert bir ses çıkarır.

Nasıl tanıyabilirim?

Tanımaları en kolay ardıç kuşu türüdür. Erkeği simsiyahtır ve turuncu bir gagası vardır. Göz çevresi de turuncu sarı renklidir. Dişisiyse koyu kahverengidir.

Burcu Meltem Arık Akyüz
Çizim: Pinar Büyükgöral